

LY-LY-LYSSNAR DU PÅ MIG FASTÄN JAG STAMMAR?

Småbarn hakar ofta upp sig då de talar

- 5% av barn i rådgivningsålder stammar minst ett halvt år
- Barnets stamning kanske inte märks på din mottagning – Du kommer väl ihåg att fråga föräldrarna om deras barns tal är flytande?
- Då ett barn stammar behöver föräldrarna alltid information och råd av hälsovårdaren
- Hänvisa familjen till talterapeut om föräldrarna är mycket oroliga eller om stamningen har fortgått över 6 månader

Stamning hos skolbarn är ingen småsak

- Stamning hos ett skolbarn har oftast fortgått en lång tid och att tala förknippas med negativa känslor
- Barnet kan undvika att tala, att markera på lektionen eller spänna sig omåttligt för att uppträda
- Ett skolbarn behöver alltid talterapi för sin stamning
- Ett samarbete mellan hälsovårdaren, läraren, föräldrarna och talterapeuten behövs för att hjälpa ett stammande skolbarn

Det lönar sig att sköta stamning också hos vuxna

- Stamning är inte något hinder för att ha ett talyrke
- En talterapeut kan hjälpa den stammande att hitta metoder för att få talet under kontroll och handleda individuella hemövningar
- Personer i arbetsför ålder behöver av hälsovårdaren information om habiliteringsmöjligheter

Du gör det lättare för den andra att tala då...

- Du låter den stammande personen tala till punkt och låter bli att tala för honom/henne
- Du låter bli att gissa vad den stammande personen är på väg att säga
- Du gör talsituationerna lugna genom att undvika onödiga källor till oljud, t.ex. TV och radio
- Du håller ögonkontakten på ett naturligt sätt trots att personen du talar med stammar
- Du undviker att avbryta då den stammande personen talar
- Du markerar turtagandet i samtalet genom att t.ex. hålla en 1-2 sekunders paus innan du påbörjar din taltur. På detta sätt minskar du tidspressen för att få saker sagda
- Du fäster din uppmärksamhet vid vad den stammande personen har att säga och inte vid hur talet låter
- Visa med gester och miner att du är intresserad av vad den stammande personen har att säga

Visste du att

- Stamning är en störning i den motoriska koordineringen av talet
- 5% av alla barn stammar i minst 6 månader
- Minst 80% av alla stammande barn slutar stamma av sig själva
- Ungefär 1% av alla vuxna stammar
- Stamning är 4 gånger vanligare hos män än hos kvinnor
- Stamning sköts med hjälp av talterapi

Föreningen för stammande barn, ÄLY

Föreningen för stammande barn (Änkyttävien Lasten Yhdistys ÄLY ry) i Finland grundades 1999 och är en riksomfattande förening. Föreningen är en stödorganisation för stammande barn och unga, deras familjer samt för yrkemanniskor. Stödorganisationen informerar om stamning bl.a. i skolor och inom hälso- och socialvården samt följer med nationell och internationell debatt kring stamning.

ÄLY strävar efter att befrämja ett positivt förhållningssätt till stamning. Föreningen informerar om barns och ungas stamning i syfte att öka allmänhetens kännedom om stamning och påverka attityderna. Starka känslor är ofta involverade i sättet på vilket man förhåller sig till stamning, vilket gör att stammande barn lätt känner ett socialt tryck i talsituationer. Positiva attityder i omgivningen stöder i avgörande grad barnets talutveckling.

ÄLYs centrala verksamhetsform är att arrangera anpassnings- och habiliteringskurser för barn och deras familjer. ÄLY ordnar årligen också stöd- och skolningssträffar för stammande barn och unga samt deras föräldrar. ÄLY arrangerar utöver detta också fortbildning för talterapeuter och andra yrkesgrupper.